

1. Hafta: Giriş

Hakan Mehmetcik

2024-10-09

1. R ve R'ın Temel Yapısı

R Dilinin Genel Özellikleri ve Kullanımı

R, veri analizi, istatistiksel hesaplamalar ve grafiksel görselleştirme için tasarlanmış güçlü ve açık kaynaklı bir programlama dilidir. R'ın temel avantajlarından biri, akademik ve profesyonel dünyada geniş bir kullanım alanına sahip olmasıdır. R, özellikle büyük veri setleri üzerinde hızlı ve etkili analizler yapmayı sağlar.

R ile neler yapabilirsiniz?

- Sayısal veriler üzerinde işlem yapabilir, istatistiksel analizler gerçekleştirebilirsiniz.
- Verilerinizi görselleştirmek için grafikler ve çizelgeler oluşturabilirsiniz.
- Gelişmiş istatistiksel modeller kurabilir, veriler üzerinde tahminlerde bulunabilirsiniz.

R'ın Veri Analizi ve İstatistikteki Yeri

R, özellikle veri bilimciler, istatistikçiler ve araştırmacılar tarafından veri analizi için yaygın olarak kullanılır. Akademik dünyada, bilimsel araştırmalarda ve iş dünyasında veri analizi için standart bir araçtır. Bunun nedeni R'ın geniş bir paket ekosistemine sahip olmasıdır; yani, özel amaçlar için kullanılabileceğiniz binlerce hazır fonksiyon ve paket bulunur.

R'ın Avantajları:

- Esneklik: R, çok farklı veri türleri ve analizlerle çalışmanıza olanak sağlar.

- Geniş Paket Desteği: R, geniş bir topluluğa sahiptir ve hemen hemen her türlü veri analizi için uygun bir paket bulabilirsiniz (örneğin: `ggplot2`, `dplyr`, `tidyverse`). - Veri Görselleştirme: Grafiksel görselleştirme için R, güçlü araçlar sunar. Karmaşık veri setlerini kolayca anlaşılır grafiklere dönüştürebilirsiniz.

R'ı GitHub Codespaces Üzerinde Kullanmaya Başlama

Bu derste, GitHub Codespaces kullanarak R ile çalışacağız. Codespaces, bulut tabanlı bir geliştirme ortamıdır. Yani, bilgisayarınıza herhangi bir yazılım yüklemeyen GitHub üzerinde R projeleri geliştirebilirsiniz. GitHub Codespaces, R dili için hazır bir çalışma ortamı sağlar ve GitHub repository'nizle entegre bir şekilde çalışmanıza olanak tanır.

2. R Konsolu ve Temel İşlemler

R, bir programlama dili olmasının yanı sıra, aynı zamanda bir hesap makinesi gibi basit matematiksel işlemler yapabileceğiniz bir ortam sağlar. R konsolunu kullanarak basit komutları hemen çalıştırabilirsiniz. Aşağıda R konsolunda nasıl çalışacağınızı ve temel matematiksel işlemleri nasıl gerçekleştireceğinizi öğreneceksiniz.

R Konsolunu Kullanarak Basit Komutlar Çalıştırma

GitHub Codespaces'te R konsolunu açarak komutlar yazabilirsiniz. R konsolu, yazdığınız her komutu anında çalıştırır ve size sonucu gösterir. Örneğin, R konsoluna aşağıdaki gibi bir toplama işlemi yazabilirsiniz:

```
3+5
```

```
[1] 8
```

Bu komutu çalıştırdığınızda, R size işlemin sonucunu gösterecektir:

```
[1] 8
```

Temel Matematiksel İşlemler

R, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme gibi temel matematiksel işlemleri doğrudan konsol üzerinde yapabilir.

Note

Bu tür işlemler aynı zamanda temel matematiksel işlemleri gerçekleştirmek için R'da sunulan çeşitli **aritmetik operatörler** olarak adlandırılırlar.

Aşağıda bazı temel matematiksel işlemlerin örnekleri verilmiştir:

```
# Toplama
toplam <- 5 + 3
print(toplam) # 8
```

[1] 8

```
# Çıkarma
cikarma <- 5 - 3
print(cikarma) # 2
```

[1] 2

```
# Çarpma
carpma <- 5 * 3
print(carpma) # 15
```

[1] 15

```
# Bölme
bolme <- 5 / 3
print(bolme) # 1.666667
```

[1] 1.666667

```
# Üs Alma
us_alma <- 2^3
print(us_alma) # 8
```

[1] 8

```
# Modülüs
modulus <- 5 %% 3
print(modulus) # 2
```

[1] 2

```
# Tam Bölme  
tam_bolme <- 5 %/% 3  
print(tam_bolme) # 1
```

[1] 1

Karşılaştırma Operatörleri

Karşılaştırma operatörleri, iki değeri karşılaştırarak TRUE ya da FALSE değerleri döndürür. R dilinde yaygın olarak kullanılan karşılaştırma operatörleri şunlardır:

```
# Eşittir  
print(5 == 3) # FALSE
```

[1] FALSE

```
print(5 == 5) # TRUE
```

[1] TRUE

```
# Eşit Değildir  
print(5 != 3) # TRUE
```

[1] TRUE

```
print(5 != 5) # FALSE
```

[1] FALSE

```
# Büyüktür  
print(5 > 3) # TRUE
```

[1] TRUE

```
print(3 > 5) # FALSE
```

[1] FALSE

```
# Küçüktür  
print(5 < 3) # FALSE
```

[1] FALSE

```
print(3 < 5) # TRUE
```

[1] TRUE

```
# Büyük Eşittir  
print(5 >= 3) # TRUE
```

[1] TRUE

```
print(5 >= 5) # TRUE
```

[1] TRUE

```
print(3 >= 5) # FALSE
```

[1] FALSE

```
# Küçük Eşittir  
print(5 <= 3) # FALSE
```

[1] FALSE

```
print(5 <= 5) # TRUE
```

[1] TRUE

```
print(3 <= 5) # TRUE
```

[1] TRUE

Mantıksal Operatörler

Mantıksal operatörler, R dilinde mantıksal ifadeleri değerlendirmek ve birleştirmek için kullanılır. Bu operatörler, genellikle karşılaştırma operatörleri ile birlikte kullanılarak daha karmaşık koşullar oluşturur. İşte R dilinde yaygın olarak kullanılan mantıksal operatörler: **1. Ve (& ve &&)**

İki mantıksal ifadenin her ikisi de doğruysa TRUE döner. & operatörü vektörler üzerinde eleman bazında çalışır. && operatörü yalnızca ilk elemanları karşılaştırır.

```
TRUE & TRUE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
TRUE & FALSE # FALSE
```

```
[1] FALSE
```

```
TRUE && TRUE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
TRUE && FALSE # FALSE
```

```
[1] FALSE
```

2. Veya (| ve ||)

İki mantıksal ifadeden en az biri doğruysa TRUE döner. | operatörü vektörler üzerinde eleman bazında çalışır. || operatörü yalnızca ilk elemanları karşılaştırır.

```
TRUE | TRUE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
TRUE | FALSE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
FALSE | FALSE # FALSE
```

```
[1] FALSE
```

```
TRUE || TRUE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
TRUE || FALSE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
FALSE || FALSE # FALSE
```

```
[1] FALSE
```

3. Değil (!)

Bir mantıksal ifadenin tersini döner.

```
!TRUE # FALSE
```

```
[1] FALSE
```

```
!FALSE # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

Diğer Önemli Operatörler

R dilinde çeşitli operatörler, veri manipülasyonu ve analizinde sıkça kullanılır. İşte R dilinde yaygın olarak kullanılan bazı önemli operatörler:

Kolon Operatörü (:)

Kolon operatörü, belirli bir aralıktaki sayıları oluşturmak için kullanılır.

```
# 1'den 10'a kadar olan sayıları oluşturma  
sequence <- 1:10  
print(sequence) # 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
```

```
[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
```

Atama Operatörü (<- ve =)

Atama operatörleri, bir değeri bir değişkene atamak için kullanılır.

```
# Atama operatörleri  
x <- 10  
y = 20  
print(x) # 10
```

```
[1] 10
```

```
print(y) # 20
```

```
[1] 20
```

Üye Olma Operatörü (%in%)

Üye olma operatörü, bir elemanın bir vektörde olup olmadığını kontrol eder.

```
# Üye olma operatörü  
vec <- c(1, 2, 3, 4, 5)  
print(3 %in% vec) # TRUE
```

```
[1] TRUE
```

```
print(6 %in% vec) # FALSE
```

```
[1] FALSE
```

Dizi Operatörü (seq())

Dizi operatörü, belirli bir aralıkta ve adım büyüklüğünde sayılar oluşturmak için kullanılır.

```
# Dizi operatörü  
sequence <- seq(1, 10, by = 2)  
print(sequence) # 1 3 5 7 9
```

```
[1] 1 3 5 7 9
```


Tekrar Operatörü (rep())

Tekrar operatörü, belirli bir değeri veya vektörü tekrar etmek için kullanılır.

```
# Tekrar operatörü
repeated <- rep(1:3, times = 3)
print(repeated) # 1 2 3 1 2 3 1 2 3
```

```
[1] 1 2 3 1 2 3 1 2 3
```

3. R'da Mesajlarını Anlama ve Çözme ve Yardım Alma

R ile çalışırken bazen hatalarla karşılaşabilirsiniz. Hatalar, kodunuzda bir sorun olduğunu ve R'nin bunu çalıştıramadığını belirtir. Ancak endişelenmenize gerek yok, bu hatalar çoğunlukla küçük yazım veya kullanım hatalarından kaynaklanır.

****Örnek Bir Hata:**

Aşağıdaki komutta `*` yerine `x` yazıldığı için bir hata oluşacaktır:

```
3 x 5
```

Çıktı:

```
Error: unexpected symbol in "3 x"
```

Bu hata, R'nin `x` sembolünü tanımadığını ve bu yüzden işlemi gerçekleştiremediğini belirtir. Bu hatayı düzeltmek için `x` sembolünü `*` ile değiştirebilirsiniz:

```
3 * 5
```

Bu sefer doğru sonuç olan 15 çıktısını elde edeceksiniz.

Genel Hata Çözme İpuçları:

1. Sembolleri Doğru Kullanın: R’da toplama için $+$, çarpma için $*$, bölme için $/$ gibi semboller kullanılır. Yanlış bir sembol kullanırsanız hata alırsınız.
 2. Kodunuzda Yazım Hataları Olup Olmadığını Kontrol Edin: R büyük/küçük harfe duyarlıdır, yani **A** ve **a** R için farklı şeyler ifade eder. Yazım hatalarına dikkat edin.
 3. Hata Mesajını Dikkatlice Okuyun: R’ın verdiği hata mesajları, sorunun ne olduğunu anlamamanıza yardımcı olabilir. Örneğin, yukarıdaki hata mesajı, “unexpected symbol” ifadesiyle bir sembol hatası olduğunu belirtmiştir.
-